

Gazan tulitauko, lokakuu 2025

Lähes tarkalleen kahden vuoden jälkeen Amnesty International, Lääkärit Ilman Rajoja, Kansainvälinen kansanmurhatutkijoiden yhdistys ja YK:n tutkintapaneeli ovat yksiselitteisesti kuvanneet **kansanmurhaksi** tapahtuneen konfliktin, joka on vihdoinkin päättynyt – tai ainakin saavuttanut väliaikaisen tauon.

Tulitauon ehdot

6. lokakuuta 2025 julistettua tulitaukoa kuvataan diplomaattipiireissä ”hauraaksi”, ”epävakaaksi” ja ”ehdolliseksi”. Nämä kuvaukset raapivat kuitenkin vain pintaa. Itse ehdot paljastavat tuhoisan vallan epätasapainon paikan päällä, kärsimyksen syvyyden ja sen, missä määrin kansainvälisiä perusnormeja on järjestelmällisesti rikottu lähes kahden vuoden ajan.

Vankien vaihto

Tulitauon näkyvin osa on vankien ja pidätettyjen vaihto: **Hamasin on vapautettava jäljellä olevat 20 israelilaista panttivankia**, jotka ovat siviilejä ja sotilaita ja jotka otettiin vangiksi lokakuun 2023 eskalaation aikana tai sen jälkeen, vastineeksi **1 950 palestiinalaisen pidätetyn** vapauttamisesta Israelin pidätyskeskuksista. Näihin kuuluu **250 vankia ja 1 700 henkilöä, jotka on luokiteltu hallinnollisiksi pidätetyiksi** – ihmisiä, joita pidetään vangittuna ilman syytteitä, oikeudenkäyntiä tai tuomiota.

Hallinnollinen pidätys, jota kansainväliset oikeustarkkailijat ovat pitkään tuominneet, antaa Israelille mahdollisuuden pitää palestiinalaisia vangittuna määräämättömän ajan sotilaslainsäädännön nojalla. Monet vapautettavista ovat olleet pidätettyinä **ilman pääsyä oikeudelliseen edustukseen**, usein **salaisiin todisteisiin** perustuen, jotka on pidätetty sekä pidätetyiltä että heidän asianajajiltaan. Toiset on tuomittu **Israelin sotilastuomioistuimissa**, jotka toimivat lähes 100-prosenttisella tuomioasteella ja joita on kritisoitu kansainvälisen oikeuden mukaisten vähimmäismenettelytapojen rikkomisesta.

Ehkä kauhistuttavinta ovat olosuhteet, joissa näitä henkilöitä on pidetty. Sodan aikana, erityisesti viimeisen vuoden aikana, useat ihmisoikeusjärjestöt ovat tuoneet esiin uskottavia raportteja, jotka dokumentoivat **epäinhimillistä, nöyryyttävää ja usein väkivaltaista kohtelua palestiinalaisvangeille** Israelin vankiloissa ja pidätyskeskuksissa. Näihin kuuluvat **nälkiinnyttäminen, lääkinnällisen hoidon epääminen, pahoinpitelyt, seksuaalinen nöyryytys, pitkittyneet stressiasennot** ja joissakin tapauksissa **raiskaukset**. Useita pidätettyjä on kuollut säilöönnotossa epäilyttävissä olosuhteissa. Yksikään näistä väitteistä ei ole saanut Israelin viranomaisilta riippumatonta tutkintaa.

Tämä vaihto, vaikka osittainen, on enemmän kuin diplomaattinen ele. Se on ikkuna miehityksen mekanismeihin, palestiinalaisen olemassaolon järjestelmälliseen

kriminalisointiin ja oikeudettoman pidätyksen normalisointiin.

Humanitaarinen apu: 600 kuorma-autoa päivässä

Tulitauon ehtojen mukaan **Israel on suostunut sallimaan 600 humanitaarisen avun kuorma-auton pääsyn Gazaan päivittäin** – luku, joka on edelleen kaukana vuoden 2023 sodan edeltävistä tasoista, mutta huomattavasti suurempi kuin viime kuukausina sallittu määrä. Ennen tulitaukoa joitakin päiviä saapui alle 20 kuorma-autoa, huolimatta nälänhädästä ja laajalle levinneistä sairauksista.

Tämä sitoumus paperilla saattaa kuulostaa edistykseltä. Mutta se on myös **hiljainen syyllisyyden tunnustus**. Lähes kahden vuoden ajan Israel esti järjestelmällisesti avun pääsyn Gazaan – ruoan, veden, lääkkeiden, polttoaineen ja jälleenrakennusmateriaalien – huolimatta katastrofaalisesta humanitaarisesta tilanteesta. Tämä estäminen rikkoi **kansainvälistä humanitaarista oikeutta**, erityisesti **sääntöä 55**, joka velvoittaa humanitaarisen avun vapaan pääsyn tarvitseville siviileille. Se rikkoi myös **neljännen Geneven sopimuksen artikloja 55 ja 59**, jotka vaativat miehitysvaltoja varmistamaan siviiliväestön selviytymisen ja sallimaan avustustoimet, kun ne eivät pysty tai halua tarjoamaan perustarpeita.

Lisäksi vuonna 2024 **Kansainvälinen tuomioistuin antoi väliaikaisia toimenpiteitä**, jotka määräisivät Israelin estämään kansanmurhan teot ja sallimaan humanitaarisen avun vapaan kulun. Näitä toimenpiteitä ei noudatettu.

Nyt paineen alla Israelin hyväksyntä avun ehdoista ei edusta anteliaisuutta – se edustaa **myöhästynyttä noudattamista** velvoitteista, joita se on laittomasti kiertänyt. Ja vaikka kuorma-autojen määrä kasvaa, **ei ole takeita** esteettömästä pääsystä, avustustyöntekijöiden turvallisuudesta tai tasapuolisesta jakelusta alueella, jossa yli 80 % väestöstä on siirtymään joutuneita, monet ilman suojaa tai sanitaatiota.

Sotilaallinen uudelleensijoittaminen: Gaza kutistettu 53 %

Tulitauon kolmas pilari koskee Israelin sotilasvoimien uudelleensijoittamista. **Israelin puolustusvoimat (IDF) vetäytyvät niin sanotulle ”keltaiselle linjalle”**, väliaikaiselle rajalle, joka jättää **53 % Gazasta jatkuvan suoran Israelin sotilaallisen miehityksen alle**. Tämä pienentää tehokkaasti Gazan toiminnallisen, asuttavan alueen **47 %:iin alkuperäisestä pinta-alasta** – todellisuus, jolla on valtavia vaikutuksia.

Liike tekee viralliseksi sen, mitä monet tarkkailijat ovat jo varoittaneet: tämä sota ei ollut pelkästään rankaiseva, vaan myös alueellinen. Huolimatta Israelin virallisista kiistämisistä uudelleenmiehityksestä, tulitauon kartta kertoo toisenlaisen tarinan. Israelin hallinnassa pysyvät tärkeät tieväylät, strateginen vesi- ja energiainfrastruktuuri, maatalousmaa ja suuri osa Gazan pohjoisosasta – joka on nyt asumiskelvoton.

Pohjimmiltaan **Gaza on jaettu**, ei pelkästään raunioiden ja siirtymään joutumisen vuoksi, vaan sotilaallisella jakamisella. Yli miljoona ihmistä on nyt ahtautunut eteläisen Gazan kapealle kaistaleelle, siirtymään joutuneina useita kertoja, eristettynä kodeista, joihin he eivät ehkä koskaan palaa. Tulitauko ei siis kumoa miehitystä – se **lujittaa sitä**.

Tulitauko rakennettu tuhkalle

Nämä ovat ehdot. Raakalaismaiset, epäsymmetriset ja syntyneet ei keskinäisestä sopimuksesta, vaan epätoivosta, paineesta ja ylivoimaisesta maailmanlaajuisesta tuomiosta.

Näissä ehdoissa ei ole sisäänrakennettua oikeudenmukaisuutta – vain selviytymistä. Ei vielä vastuullisuutta – vain tauko. Ja itse ”tulitauon” kieli peittää olosuhteet, joissa tämä sopimus tehtiin: tuhotun alueen rauniot, kohdennetun väestön trauma ja oikeudellisten normien ja ihmisarvon järjestelmällinen riistäminen.

Se, mitä seuraavaksi tapahtuu – poliittisesti, oikeudellisesti, moraalisesti – riippuu siitä, pitääkö maailma tätä tulitaukoa loppuna vai alkuna.

Huolestuttava historia

Jokaisessa tulitauossa on toivoa. Toivoa siitä, että aseet pysyvät hiljaa, että siviilit voivat vihdoinkin palata kotiin, että lapset voivat nukkua pelkäämättä heräävänsä raunioiden alla. Mutta historia – erityisesti Israelin historia tulitaukojen kanssa – hillitsee tätä toivoa realismilla.

Israelilla on pitkä, hyvin dokumentoitu tapa **rikkoo tai heikentää tulitaukoja** – joskus muutamissa tunneissa, usein laskelmoiduilla sotilaallisilla toimilla, joita kehystetään ”ennaltaehkäiseviksi” tai ”puolustukselliseksi”. Vaikka tulitauon rikkomukset eivät ole yksinomaan yhden konfliktin osapuolen tekosia, ennätys on selvä: **Israel on toistuvasti rikkonut sopimuksia, joita se on joko allekirjoittanut tai auttanut välittämään**, erityisesti kun sotilaallinen tai poliittinen tarkoituksenmukaisuus on sitä edellyttänyt.

Rikottujen tulitaukojen aikajana

Vuosi	Osapuolet / Välittäjä	Keskeiset ehdot	Romahdus tai rikkominen
1949	<i>Arabi-Israel -aselepo (YK)</i>	Vihollisuuksien lopettaminen; demilitarisoidut vyöhykkeet	Israelin tunkeutuminen Syyrian demilitarisoituun vyöhykkeeseen sytyttivät yhteenottoja uudelleen.
1982	<i>Yhdysvaltojen välittämä Libanonin tulitauko</i>	PLO:n vetäytyminen; siviilien takuut	Sabran ja Shatilan verilöyly (2 000–3 500 kuollutta) Israelin salliman falangistien pääsyn jälkeen.
2008	<i>Egyptin välittämä Hamasin ja Israelin aselepo</i>	Keskinäinen rauha; saarron lieventäminen	Rikottu 4. marraskuuta 2008 IDF:n hyökkäyksellä Gazan tunneliin; konflikti eskaloitui välittömästi.
2012	<i>Egyptin välittämä tulitauko (Puolustuksen pilari)</i>	Hyökkäysten lopettaminen; saarron lieventäminen	Saarto jatkui; jaksoittaiset rikkomukset jatkuivat kuukausien kuluessa.

Vuosi	Osapuolet / Välittäjä	Keskeiset ehdot	Romahdus tai rikkominen
2014	<i>Humanitaariset tulitauot Gazan sodan aikana</i>	Päivittäiset tulitauot	Romahdus tunneissa; hyökkäykset jatkuivat molemmilla puolilla.
2021	<i>”Muurein vartija” - tulitauko</i>	Egyptin / Yhdysvaltojen välittämä	Israelin ilmaiskut jatkuivat viikkoja myöhemmin.
Marraskuu 2023	<i>Väliaikainen Gazan tulitauko</i>	Panttivankien ja vankien vaihto	Päättyi 1. joulukuuta 2023; pommitukset jatkuivat seuraavana päivänä.
Marraskuu 2024	<i>Israel–Hizbollah- tulitauko</i>	Yhdysvaltojen välittämä 13- kohtainen sopimus	Israelin ilmaiskut Etelä-Libanoniin jatkuivat vuoteen 2025.
Kesä 2025	<i>Israel–Syyria-de- eskalaatio</i>	Paikallinen tulitauko Etelä- Syyriassa	Huolimatta tulitauosta Israelin iskut jatkuivat Damaskoksessa ja Suwaydassa.
Lokakuu 2025	<i>Nykyinen Gazan tulitauko</i>	Yhdysvaltojen kolmivaiheinen kehys	Toteutus epävarma; suuret osat Gazasta pysyvät miehitettyinä ja apu rajoitettuna.

Rikkomisen mallit

Lähes kaikissa tapauksissa tulitauon romahdusta on seurannut **oikeuttamisen narratiivi**: uhka neutraloitu, tunneli tuhottu, raketti torjuttu. Nämä oikeutukset kestävät harvoin tarkempaa tarkastelua ja vaikuttavat usein **strategisesti ajoitetuilta**, jotta ne osuisivat yhteen kotimaisten poliittisten muutosten tai kansainvälisten tapahtumien kanssa. Esimerkiksi **marraskuun 2008 tulitauko** rikottiin Israelin hyökkäyksellä juuri kun Yhdysvaltain vaalit päättyivät – mahdollisesti ennakoiden odotettuja muutoksia Yhdysvaltain ulkopoliitikassa. **Vuoden 2023 tulitauko** romahti, kun sen lyhytaikainen hyöty oli käytetty loppuun.

Jopa sopimuksissa, jotka keskittyivät nimenomaisesti humanitaariseen suojeluun – kuten **vuosien 2014 ja 2021 tulitauot** – Israelin operaatiot jatkuivat vähällä huomiolla siviiliväestön oikeuteen turvallisuuteen ja lepoon.

Vuoden 2025 tulitauko, vaikka sitä mainostetaan kattavampana, osoittaa jo rakenteellisia heikkouksia. **Apu on edelleen rajoitettua**, liikkuminen Gazassa pysyy tiukasti valvottuna, ja **IDF:n maajoukot eivät ole täysin vetäytyneet** suurista osista kaistaletta. Israelin johtajat ovat julkisesti viitanneet tähän tulitaukoon ”taktisena taukona”, ei askeleena kohti rauhaa – kieli, joka paljastaa järjestelyn väliaikaisen ja kulutettavan luonteen.

Kansainvälinen oikeus, valikoiva noudattaminen

Israelin kyky rikkoa tulitaukoja lähes täydellisellä rankaisemattomuudella mahdollistuu **merkittävän vastuun puutteella** kansainväliseltä yhteisöltä. Vaikka tulitaukosopimukset neuvotellaan usein kansainväliseen oikeuteen perustuvalla kielellä, niiden täytäntöönpano on harvinaista. YK:n tuomiot estetään veto-oikeudella. ICC:n tutkimukset viivästyvät tai torpataan. Ja vaikutusvaltaiset länsimaat – erityisesti Yhdysvallat – ovat historiallisesti suojelleet Israelia seurauksilta.

Tämä malli heikentää paitsi palestiinalaisten luottamusta tulitaukoihin myös itse kansainvälisen oikeuden uskottavuutta. Kun rikkomuksista tulee rutiinia ja ne jäävät rankaisematta, tulitauoista tulee vähemmän rauhaa ja enemmän **strategista uudelleenkalibrointia** – väliaikaisia nollauksia ennen seuraavaa hyökkäystä.

Sabran ja Shatilan kaiut

Lokakuun 2025 tulitauon ehdot ovat kaukana kattavista. Vaikka ne käsittelevät välittömiä kysymyksiä – kuten panttivankien vaihtoa, rajoitettua humanitaarista pääsyä ja osittaista sotilaallista uudelleensijoittamista – ne jättävät myös huolestuttavia aukkoja. Häiritsevin näistä on **ratkaisematon vaatimus**, että Hamasin taistelijoiden on **riisuttava aseensa tai poistuttava Gazasta** tulevilla neuvotteluvaiheissa.

Paperilla tämä saattaa näyttää askeleelta kohti ”demilitarisointia”. Käytännössä sillä on kuitenkin pelottava historiallinen paino – paino, joka kaikuu **Beirutin, vuoden 1982** tapahtumissa.

Tuon vuoden kesällä, Israelin hyökkäyksen Libanoniin aikana, saavutettiin **Yhdysvaltojen välittämä tulitauko** Israelin ja Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välillä. Keskeinen lupaus oli: **PLO:n taistelijat lähtevät Länsi-Beirutista**, ja vastineeksi **palestiinalaisten pakolaisleirien siviilien turvallisuus taattaisiin**. Yhdysvaltojen vakuutusten alaisena kansainväliset joukot saapuivat valvomaan PLO:n vetäytymistä. Syyskuuhun mennessä nämä joukot kuitenkin lähtivät – ennenaikaisesti ja täyttämättä täysin mandaattiaan.

Se, mitä seurasi, on edelleen yksi modernin Lähi-idän historian synkimmistä tahroista.

Syyskuussa 1982 **Israelin joukot piirittivät Sabran ja Shatilan pakolaisleirit** Länsi-Beirutissa. Sitten, **kolmen päivän ajan**, Israelin komentajat **sallivat libanonilaisten kristittyjen falangistimiliisien pääsyn leireihin**. Miliisit, joita ajoi lahkolainen kosto ja rohkaisti rankaisemattomuus, **teurastivat 2 000–3 500 palestiinalaista ja libanonilaista siviiliä** – valtaosa naisia, lapsia ja vanhuksia. Maailma katseli kauhuissaan, kun ruumiit kasautuivat.

Israelin oma **Kahanin komissio**, joka kutsuttiin koolle vuonna 1983 yleisen painostuksen alaisena, päätteli, että **Israelin puolustusvoimat olivat epäsuorasti vastuussa** verilöylystä. Ariel Sharon, tuolloinen puolustusministeri, todettiin ”henkilökohtaisesti vastuulliseksi” siitä, että hän ei estänyt verenvuodatusta. Hän erosi virastaan, mutta pysyi vaikutusvaltaisena hahmona Israelin politiikassa. **YK:n yleiskokous** meni pidemmälle ja kutsui verilöylyä **kansanmurhan teoksi** – termi, joka kaikuvi vuosikymmenten ajan.

Sabran ja Shatilan varjo ulottuu Gazaan tänään. **Nykyisen tulitauon implisiittinen ehdotus** – että taistelijoiden on lähdettävä vastineeksi siviilien suojelusta – **heijastaa vuoden 1982 väriä vakuutuksia**. Silloin, kuten nyt, aseellisen vastarinnan vetäytyminen esitetään tienä rauhaan. Historia on kuitenkin osoittanut, että **kun vastarinta lähtee ja kansainväliset tarkkailijat poistuvat, jäljelle jäävät kärsivät eniten**.

Riski ei ole teoreettinen. Pohjois-Gazassa, joka on lähes tyhjentynyt siviileistä ja julistettu ”turvavyöhykkeeksi”, on jo löydetty joukkohautoja. Humanitaariset työntekijät ja toimittajat ovat dokumentoineet merkkejä **teloitustyyillisistä tappamisista, kidutuksesta** ja joissakin tapauksissa **kokonaisista perheistä, jotka on haudattu romahtaneiden rakennusten alle, joissa pelastusta ei koskaan sallittu**. Nämä eivät ole yksittäisiä tapauksia – ne ovat mahdollisia edeltäjiä.

Jos tulitauon tulevat vaiheet sisältävät **Hamasin vetäytymisen tai aseistariisunnan ilman vahvaa kansainvälistä suojelua, historia varoittaa meitä tarkalleen, mitä voi tapahtua seuraavaksi**.

Sabran ja Shatilan verilöyly ei ole vain kaukainen tragedia. Se on **ennakkotapaus** – suunnitelma siitä, mitä voi tapahtua, kun sotilaalliset voimat hyödyntävät valtatyhjiöitä, kun siviilit jäävät ilman suojaa ja kun maailma kääntää selkänsä julistaessaan ”tehtävä suoritettu”.

Beirutin vuoden 1982 kaiut kuuluvat nyt Gazassa vuonna 2025. Kysymys on, kuunteleeko kukaan todella – ja voidaanko lopputulos tällä kertaa estää.

Dissonanssi Israelin mediassa

Kun kansainväliset otsikot ylistivät lokakuun 2025 tulitaukoa kauan odotettuna läpimurtona, **Israelissa vallitsi täysin erilainen narratiivi** – erityisesti hepreankielisessä mediassa. Kun ulkomaiset kirjeenvaihtajat puhuivat diplomatiasta, de-eskalaatiosta ja humanitaarisista avauksista, useimmat israelilaiset tiedotusvälineet **välttivät sanan ”tulitauko” käyttöä kokonaan**.

Sen sijaan vallitseva kehys oli kapeampi, transaktionaalisempi: **panttivankien vaihto**, ei poliittinen tai sotilaallinen de-eskalaatio. Tämä ero ei ole vain semanttinen. Se heijastaa syvempää ideologista ja strategista dissonanssia – sen välillä, miten sota koetaan Israelin rajojen ulkopuolella ja miten sitä kehystetään, puolustetaan ja mahdollisesti pitkitetään niiden sisällä.

Havainnon hallinta: Tulitauko vs. antautuminen

Israelissa ”tulitauon” julistaminen merkitsisi **aktiivisten sotilasoperaatioiden loppumista**, pommitusten taukoa ja mahdollisesti – joillekin käsittämätöntä – **myönnytystä Hamasille**. Yli kahden vuoden ajan Israelin hallitus, armeija ja mediaympäristö ovat kertoneet yleisölle, että **täydellinen voitto** Gazassa on ainoa hyväksyttävä tulos. Julistetut tavoitteet olivat **Hamasin täydellinen tuhoaminen, Gazan**

pysyvä demilitarisointi ja useiden ministerien sanoin **“vapaaehtoinen siirto”** tai **“poistaminen”** Gazan väestöstä.

Tulitauon tunnustaminen nyt olisi ristiriidassa tämän narratiivin kanssa. Se pakottaa yleisön kohtaamaan todellisuuden, että **sota ei ole päättynyt täydelliseen voittoon** – että huolimatta ylivoimaisesta sotilaallisesta voimasta **Hamas on osittain yhä olemassa, Gaza on osittain yhä pystyssä** ja mikä tärkeintä, **palestiinalaiset ovat yhä olemassa**.

Kehystämällä sopimus pelkästään **panttivankien vaihdoksi** Israelin viranomaiset ja tiedotusvälineet ylläpitävät strategisen vahvuuden asentoa. Tämä antaa heille mahdollisuuden sanoa yleisölle, että **tämä ei ole rauha, ei kompromissi – vain taktinen siirto** tuodakseen israelilaiset vangit kotiin.

Ristiriidat aiempaan retoriikkaan

Tämä retorinen dissonanssi on erityisen selkeä, kun sitä verrataan merkittävien israelilaisten hahmojen sodan aikana antamiin lausuntoihin. Useat hallituksen ministerit, koalition jäsenet ja vaikutusvaltaiset kommentaattorit vaativat avoimesti **Gazan etnistä puhdistusta**. Knessetin puheissa, sosiaalisen median viesteissä ja mielipidekirjoituksissa Gazan tulevaisuutta ei kuvattu jälleenrakennuksen vaan **uudelleenkehittämisen** näkökulmasta – **“ensiluokkaisina rantakiinteistöinä”**, jotka ovat valmiita israelilaisten siirtokuntiin, kun väestö on poistettu.

Jotkut haaveilivat avoimesti “Gazasta ilman gazalaisia”, projektista, joka merkitsisi joukkokarkotuksia, pysyvää miehitystä ja palestiinalaisen elämän ja historian pyyhkimistä rannikkokaistaleelta. Nämä eivät olleet marginaalisia ääniä. Ne tulivat hallitsevan koalition sisältä, kaikuivat televisio-ohjelmissa ja jäivät usein valtavirran keskustelussa haastamatta.

Puhuminen nyt “tulitauosta” tai “neuvotteluista” olisi **julkista perääntymistä näistä maksimalistisista visioista** – myöntämistä, että paluu poliittiseen todellisuuteen saattaa olla väistämätöntä. Tämä on askel, jota harvat johtajat ovat olleet valmiita ottamaan.

Onko tämä strateginen tauko – vai politiikan muutos?

Keskeinen kysymys on siis, merkitseekö tulitauko **todellista kurssin muutosta** vai vain **väliaikaista taukoa** – taktista hiljaisuutta, joka on tarkoitettu panttivankien palauttamiseen ja uudelleenryhmittymiseen ennen sotilasoperaatioiden jatkamista.

Useat merkit viittaavat jälkimmäiseen. Julkisissa lausunnoissa Israelin pääministeri ja puolustusviranomaiset ovat toistuvasti korostaneet, että tulitauko on **“ehdollinen ja peruutettavissa”**. Kieli pysyy taistelevana: **“Palataan Gazaan, jos Hamas rikkoo sopimusta”**, tai **“Tämä ei ole kampanjan loppu”**. Sotilaalliset tiedottajat kuvailevat edelleen Pohjois-Gazaa “suljetuksi taistelualueeksi”, ja IDF:n joukkojen rotaatiot pysyvät aktiivisina alueilla, jotka on määrätty vetäytymisalueiksi.

Israelilaisessa julkisessa tilassa merkittävän pohdinnan puuttuminen sodan siviiliuhreista, miehityksen oikeudellisista vaikutuksista tai Gazan pitkäaikaisesta poliittisesta

tulevaisuudesta viittaa siihen, että **tämä ei ole vielä tilinteon hetki** – vaan uudelleenkalibrointi.

Kaksi todellisuutta, yksi sota

Kansainvälisillä areenoilla tulitaukoa ylistetään välttämättömänä askeleena kohti rauhaa, mahdollisena käännekohtana ennennäkemättömän tuhon jälkeen. Mutta Israelissa narratiivi pysyy jäätyneenä aiempaan vaiheeseen: **sota välttämättömyytenä, palestiinalaiset uhkana ja rauha antautumisena.**

Tämä jaettu todellisuus – diplomatia ulkomailla ja kieltäminen kotona – herättää syvällisiä kysymyksiä siitä, mitä seuraavaksi tapahtuu. Voiko tulitauko selviytyä, kun puolet sen allekirjoittajista kieltäytyy nimeämästä sitä? Voiko panttivankeja vaihtaa käsittelemättä syitä, miksi heidät otettiin alun perin? Ja ennen kaikkea, **voiko rauhan edellytyksiä koskaan syntyä, kun hallitseva poliittinen projekti on edelleen suunnattu poistamaan ihmiset rajan toisella puolella?**

Vain aika näyttää, onko Israelin johto todella muuttanut kurssia – vai onko tämä tulitauko, kuten monet sitä edeltävät, vain **tauko ennen seuraavaa tuhon kierrosta.**

Gazan ihmisille

Toivon. Toivon sydämestäni. Rukoilen, että tulitauko pitää.

Mutta en panisi elämäni sen varaan – enkä sinunkaan pitäisi.

Yhdistäkää jälleen perheenne. Juhlikaa, jos pystytte. Olette ansainneet sen ja enemmän. Mutta pysykää valppaina. Täydentäkää ruokaja vesivarastonne. Varmistakaa, että lapsenne tietävät, minne mennä, jos asiat alkavat uudelleen. Varmistakaa, että te tiedätte.

Sillä jos historia on opettanut meille jotain, se on se, että nämä hiljaisuudet ovat usein myrskyn silmä – eivät sen loppu.

Jos rajat avautuvat ja haluatte lähteä, olkaa valmiita. Jos päätätte jäädä, olkaa valmiita. Tulitauko voi murtua huomenna, ensi viikolla, ensi kuussa. Saatte ehkä jälleen siirtyä. Saatte ehkä jälleen paeta.

Ja sanon tämän, en koska haluaisin sen olevan totta – vaan koska se voi olla. Koska niin on ollut ennenkin.

Vihaan ajatusta, että Israel voittaisi. Vihaan ajatusta, että he tasoittavat viimeisetkin palat kodeistanne ja muistojanne, katsovat heidän pyyhkivän elämäsi ja kutsuvan sitä ”uudelleenkehittämiseksi”. Mutta elämäsi ovat arvokkaampia kuin mikään maa-alue. **Te** olette arvokkaampia.

Tehkää, mitä tarvitsette selviytyäkseen. Mitä tahansa selviytyminen teille merkitsee, tehkää se.

Sillä Gaza ei ole pelkkä maantiede. Se ei ole pelkkää hiekkaa ja merta. Gaza olette te. Ja niin kauan kuin elätte, Gaza elää.

Pysykää hengissä.

Kansainväliselle yhteisölle

Älkää kääntäkö selkäänne nyt. Älkää julistako rauhaa ja jatkako eteenpäin. Älkää jättäkö Lähi-itää – jälleen kerran – Israelin ja Yhdysvaltojen haltuun tekemään mitä haluavat.

Gazan tulitauko, niin hauras ja rajoitettu kuin se onkin, ei tapahtunut itsestään. Se pakotettiin olemassaoloon painostuksella – protesteilla, suuttumuksella, todisteilla, joita oli liian paljon ohitettavaksi. Tämän paineen ei pidä hellittää. Ei ennen kuin oikeus on saavutettu.

Pitäkää silmänne Gazassa.

Pitäkää korvanne Palestiinassa.

Miehitys ei ole ohi. Israelin sotilaat hallitsevat edelleen Gazan pohjoisosaa, sen rajoja, ilmatilaa, apua ja väestörekisteriä. Länsiranta pysyy piirityksessä. Siirtokunnat laajenevat edelleen. Tarkastuspisteet tukahduttavat yhä jokapäiväistä elämää. Hallinnollinen pidätys jatkuu ilman oikeudenkäyntiä, ilman asianmukaista prosessia. Ja apartheidin koneisto pysyy koskemattomana.

Älkää antako tämän tulitauon muuttua tekosyyksi vaikenemiseen. Älkää antako hallitusten juhlia diplomatiaa samalla, kun ne jatkavat miehityksen toisen osapuolen aseistamista.

Pitäkää paine yllä – kaikilla rintamilla.

- **Kunnes Israel lopettaa Gazan ja Länsirannan miehityksen**, kuten **Kansainvälinen tuomioistuin** on määrännyt ja **YK:n päätöslauselmat** ovat toistuvasti vahvistaneet.
- **Kunnes kaikki palestiinalaiset panttivangit – ne, joita pidetään ilman oikeudenkäyntiä, ilman syytteitä, ilman oikeuksia – vapautetaan.**
- **Kunnes kahden valtion ratkaisu ei ole vain iskulause**, vaan todellinen, täytöntöönpanokelpoinen todellisuus, joka perustuu rajoihin, oikeuksiin ja suvereniteettiin.
- **Kunnes Israelin johtajat – ja itse Israel – saatetaan lain eteen**, pidetään vastuullisina **Kansainvälisessä rikostuomioistuimessa** ja **Kansainvälisessä tuomioistuimessa**, kuten mikä tahansa muu valtio, joka on syyllistynyt vakaviin rikoksiin.

Ei voi olla rauhaa ilman oikeutta. Ei voi olla oikeutta ilman vastuullisuutta. Eikä kumpaakaan ole, jos maailma lakkaa katsomasta nyt.

Gazan ihmiset eivät ole uutissykli. He eivät ole asia, jota voidaan nostaa ja hylätä. He elävät kansainvälisen hiljaisuuden, rankaisemattomuuden ja valikoivan suuttumuksen seurausten keskellä.

Päättäköön se hiljaisuus tähän.

Johtopäätös – Tauko vai loppu?

Tämä tulitauko voi tuntua lopulta. Pommit ovat lakanneet – toistaiseksi. Otsikot muuttuvat. Apu alkaa valua sisään. Jotkut perheet ovat löytäneet toisensa jälleen. Jotkut lapset ovat nukkuneet yön läpi.

Mutta Gazalle, Palestiinalle, tämä ei ole loppu. Se on tauko. Haura, väliaikainen hetki, joka on ripustettu selviytymisen ja uuden väkivallan mahdollisuuden välille.

Liian paljon jää ratkaisematta. Liian monet valheet leijuvat yhä ilmassa: että miehitystä ei ole olemassa, että Gaza olisi koskaan ”vapautettu”, että tuhansien siviilien kuolema on jotenkin itsepuolustusta. Maailma katseli kauhun avautumista reaaliajassa – katseli sairaaloiden tuhoutumista, toimittajien tappamista, kokonaisten naapurustojen pyyhkiytymistä – ja silti kamppaili nimetäksensä sen, mikä se oli.

Mutta nimillä on väliä. Historilla on väliä. Ja totuus on tämä: se, mitä Gazassa tapahtui viimeisen kahden vuoden aikana, ei ollut sota tasa-arvoisten välillä. Se ei ollut ”konflikti”. Se oli **järjestelmällinen, jatkuva kampanja** loukkuun jäänyttä siviiliväestöä vastaan, ja **sitä kutsuttiin kansanmurhaksi** – ei vain aktivistien, vaan **lääkäreiden, tutkijoiden, YK:n tutkijoiden ja Kansainvälisen tuomioistuimen** toimesta.

Tämä tulitauko, vaikka välttämätön, ei ole ratkaisu. Se ei kumoa tehtyä. Se ei tuo kuolleita takaisin. Se ei lopeta saartoa. Se ei palauta koteja, turvallisuutta tai suvereniteettia. Se ei vapauta Palestiinaa.

Ainoa tie eteenpäin on **oikeus** – todellinen, kansainvälinen, täytöntöönpanokelpoinen oikeus. Se tarkoittaa oikeudenkäyntejä. Se tarkoittaa korvauksia. Se tarkoittaa miehityksen loppua, ei vain sanoissa vaan teoissa. Se tarkoittaa poliittista tahtoa ja poliittista riskiä maailmalta, joka on liian kauan mahdollistanut Israelin rankaisemattomuuden.

Jos tästä hetkestä tulee käännekohta, se ei johdu siitä, että johtajat yhtäkkiä valitsivat moraalin. Se johtuu siitä, että ihmiset – **miljoonat ihmiset** – ympäri maailmaa kieltäytyivät lakkaamasta katsomasta. Kieltäytyivät lakkaamasta huutamasta. Kieltäytyivät hyväksymästä hiljaisuutta rauhana.

Lokakuun 2025 tulitauko voidaan jonain päivänä muistaa jonkin alkuna. Tai se voidaan muistaa jälleen yhtenä hiljaisuutena ennen seuraavaa verilöylyä.

Valinta – tällä kertaa – ei ole vain Israelin. Se kuuluu meille kaikille.